

گزارش ایسکانیوز از بی‌توجهی دانشگاه‌ها به مصوبه وزارت بهداشت؛

درآمد ریالی، شهریه دلاری / انصراف دانشجویان از رویای پزشکی

بنا بر ادعای تعدادی از دانشجویان غیر ایرانی دانشگاه‌های علوم پزشکی تهران و شهید بهشتی، این دانشگاه‌ها مصوبه وزارت بهداشت را نپذیرفته‌اند و شهریه را با ارز آزاد دریافت می‌کنند.

به گزارش خبرنگار گروه دانشگاه ایسکانیوز، حیات علم با پویایی دانشگاه، ارتباط مستقیم دارد و مراکز آموزش عالی هم برای بقا نیازمند تزریق بودجه هستند. فراهم‌سازی بسترهای آموزشی، پژوهشی، تحقیقاتی و ایجاد زیرساخت‌های فیزیکی و آزمایشگاهی برای تحصیل افراد در مقاطع کارشناسی، کارشناسی ارشد و دکتری قبل از هر چیز، احتیاج به منابع مالی دارد؛ منابعی که در سال‌های تحریم اقتصادی و تلاش برای تأمین کالاهای اساسی مردم، سه وزارتخانه علوم، تحقیقات و فناوری، بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و آموزش و پرورش را دچار بحران و به تبع، دانشگاه‌ها را نیز درگیر کرده است.

وزارت علوم، تحقیقات و فناوری همیشه برای تخصیص بودجه‌های دانشگاه‌ها با مشکل مواجه بوده و حتی منصور غلامی وزیر علوم شنبه اول اردیبهشت‌ماه ۹۸، در بیست‌وسومین نشست شورای معاونان اداری و مالی ۱۳ دانشگاه سطح یک کشور، پرداخت باقی‌مانده بودجه ۹۷ را به آینده موکول کرد.

در چنین شرایطی، دانشگاه‌های بزرگ اقدام به جذب دانشجوی خارجی شهریه‌پرداز کرده و سعی در جبران هزینه‌ها با ورود ارز به کشور دارند. از دانشگاه تهران و صنعتی شریف تا دانشگاه‌های علوم پزشکی تهران و شهید بهشتی، دانشجویانی از قلب اروپا تا شاخ آفریقا و کشورهای همسایه جذب کرده و شهریه‌هایی چند صد تا چند هزار دلاری دریافت می‌کنند.

در این میان دانشجویان افغانستانی متولد ایران، وضعیت متفاوتی دارند. شهریه آنها باید با ارز بانکی ۴ هزار و ۲۰۰ تومانی محاسبه شود ولی دو دانشگاه علوم پزشکی تهران و شهید بهشتی زیر بار نمی‌روند. ظاهراً چشم‌پوشی از مابه‌التفاوت‌هایی ۵۰ تا ۱۰۰ میلیون تومانی به ازای هر دانشجو برای مدیران این دو دانشگاه، آسان نیست.

شهریه‌های صد میلیون تومانی

اهل افغانستان است اما در ایران به دنیا آمده، هفت سال در رشته پزشکی عمومی درس خوانده و حالا دانشجوی سال سوم دوره تخصص است اما به ایسکانیوز می‌گوید بعد از ۱۰ سال تلاش شبانه‌روزی، به فکر انصراف از تحصیل افتاده چرا که توان پرداخت شهریه با دلار آزاد را ندارد؛ ما اعتراض کرده‌ایم چون در ایران زندگی می‌کنیم و هیچ کدام از پس پرداخت شهریه ۷ هزار دلاری در سال بر نمی‌آییم. با احتساب دلار ۱۴ هزار تومانی، یک سال تحصیل در مقطع پزشکی برای دانشجویان اتباع خارجی حدود صد میلیون تومان هزینه در بر دارد.

بنا بر ادعای تعدادی از دانشجویان غیر ایرانی دانشگاه‌های علوم پزشکی تهران و شهید بهشتی، این دانشگاه‌ها برخلاف دانشگاه‌های دیگر، مصوبه وزارت بهداشت را نپذیرفته‌اند و شهریه را با ارز بانکی ۴ هزار و ۲۰۰ تومانی دریافت نمی‌کنند. تعداد قابل توجهی از دانشجویان

معرض، هر چند هم پدر و هم مادری افغانستانی دارند اما در ایران متولد شده‌اند، تمام دوران تحصیل را در کشورمان گذرانده‌اند و برخی از آنها تاکنون پای خود را از تهران بیرون نگذاشته‌اند، به همین خاطر خود را برای استفاده از یارانه تحصیلی محق می‌دانند.

بنا بر ادعای تعدادی از دانشجویان غیر ایرانی دانشگاه‌های علوم پزشکی تهران و شهید بهشتی، این دانشگاه‌ها برخلاف دانشگاه‌های دیگر، مصوبه وزارت بهداشت را نپذیرفته‌اند و شهریه را با ارزش بانکی ۴ هزار و ۲۰۰ تومانی دریافت نمی‌کنند.

مصوبه‌ای که خاک می‌خورد

نامه‌ای در تاریخ ۱۶ مهرماه ۹۷ خطاب به رئیس دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی شهید بهشتی و محمدباقر لاریجانی، معاون آموزشی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی نوشته شد که به امضای حسین کشاورز، مشاور وقت وزیر و مدیرکل حوزه وزارتی وزارت بهداشت رسید. در این نامه صراحتاً اعلام شد دانشجویانی مشمول پرداخت شهریه بر اساس نرخ ارز با نرخ رسمی ۴ هزار و ۲۰۰ تومانی هستند، که دارای والده ایرانی بوده یا والدین آنها افغانی باشند و بخشی از تحصیل (دانش‌آموزی یا دانشگاهی) خود را در ایران گذرانده باشند.

همچنین وزارت بهداشت بر اجرای دستور در کلیه مقاطع تحصیلی از تاریخ پذیرش دانشجویان مشمول تأکید کرده است. از طرف دیگر در نامه ذکر شده دانشجویان افغانی که واجد شرایط نیستند مانند دانشجویان سایر کشورها مثل عراق، لبنان و ... مشمول پرداخت شهریه بر اساس ضوابط تعیین‌شده قبلی در دانشگاه‌های علوم پزشکی هستند ولی دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی تاکنون به اجرای مصوبه تن نداده و از دانشجویان افغانستانی مشمول هم، شهریه با نرخ ارز آزاد دریافت می‌کند.

دانشجویان افغانستانی دانشگاه‌های علوم پزشکی تهران و شهید بهشتی در مراجعه به مسئولان دانشگاه، با پاسخ منفی روبرو شده‌اند. مدیران دانشگاه مدعی هستند چنین مصوبه‌ای از سوی وزارت بهداشت ابلاغ نشده و شهریه تمام دانشجویان افغانستانی باید با نرخ دلار آزاد محاسبه شود.

مجوزهای سخت

به طور میانگین یک دهه از عمر دانشجو به تحصیل در مقطع پزشکی می‌گذرد. دوره دکتری پیوسته در مجموع هفت سال و نیم طول می‌کشد؛ ۵ ترم دوره علوم پایه، ۴ ترم فیزیوپاتولوژی، ۴ تا ۵ ترم استاجری (کارآموزی بالینی)، ۳ دوره ۶ ماهه اینترنی (کارورزی بالینی). اگر دانشجویی قصد دریافت مدرک تخصص داشته باشد باید حداقل ۴ سال نیز دوره دستیاری (رزیدنسی) را پشت سر بگذارد اما بعد از گذشت ۱۰ سال، دانشجو با چالشی جدید و البته جدی روبرو می‌شود؛ پروانه طبابت و اجازه سازمان نظام پزشکی برای ویزیت بیمار. عبور از این مانع برای دانشجویان افغانستانی بسیار دشوارتر است چرا که مجوز فعالیت برای آنها به راحتی صادر نمی‌شود.

دانشجویان خارجی اعم از عراقی، لبنانی، آفریقایی و البته افغانستانی‌هایی که در ایران متولد نشده یا بخشی از دوران تحصیل خود را در ایران سپری نکرده‌اند، بعد از تحصیل باید به کشورهای خود برگردند و طبیعتاً وقتی قرار نیست ایران به عنوان کشور میهمان از دانش و تخصص نیروهایی که محیط آموزشی برای‌شان فراهم کرده، در بازار کار بهره ببرند، اختصاص یارانه تحصیلی هیچ توجیهی در پی ندارد؛ اما

دانشجویان افغانستانی که در ایران به دنیا آمده‌اند، درس خوانده‌اند و پدران‌شان، درآمدی ریالی دارند، خود را مستحق دریافت یارانه تحصیلی و پرداخت شهریه با ارز بانکی (۴ هزار و ۲۰۰ تومانی) می‌دانند. البته در صورتی که دانشجوی افغانستانی مشمول تبصره‌های وزارت بهداشت از رشته پزشکی فارغ‌التحصیل شده و موفق به دریافت مجوز پروانه طبابت شود، یارانه تحصیلی توجیه منطقی پیدا می‌کند.

البته در مصاحبه‌ای که نماینده اتباع دانشگاه علوم پزشکی قم روز ۱۱ دی‌ماه ۹۶ با سایت معاونت فرهنگی و دانشجویی وزارت بهداشت انجام داد، از روند جذب فارغ‌التحصیلان افغانستانی گلایه کرد و از تبعیض در جذب برای ورود به بازار کار گفت: در صورتی که بتوانیم مشکل اقامت در ایران را حل کنیم، باید مجوز کار بگیریم و مجوز کار هم خیلی سخت داده می‌شود، به ویژه در رشته‌هایی که افراد فارغ‌التحصیل و متقاضی کار زیاد باشد، ما در اولویت آخر قرار داریم.

در صورتی که دانشجوی افغانستانی مشمول تبصره‌های وزارت بهداشت از رشته پزشکی فارغ‌التحصیل شده و موفق به دریافت مجوز پروانه طبابت شود، یارانه تحصیلی توجیه منطقی پیدا می‌کند.

از شغل‌های سخت تا دکتر، مهندسی

۵ سال پیش تصویری در فضای مجازی منتشر شد که لیست مشاغل چهارگانه مجاز را برای اتباع افغانستان تعریف می‌کرد؛ مشاغلی که تحت عنوان شغل‌های سخت از گچ‌پزی تا بلوک‌سازی، بیل‌زنی و تولید کود شیمیایی تعریف می‌شد و البته بازتابی بسیار منفی داشت ولی برخلاف تصور عموم جامعه، مهندسان و پزشکان افغانستانی و فارغ‌التحصیلان رشته‌های دارای منزلت اجتماعی هم در ایران مشغول به کار هستند، مانند نصیبه پناهنده افغانستانی که به یک متخصص جراح زنان در ایران تبدیل شد و در بیمارستان‌های مختلفی فعالیت کرد.

علی اقبالی، مدیرکل وقت اشتغال اتباع خارجی وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی دولت جمهوری اسلامی ایران فروردین‌ماه ۹۷ در گفت‌وگویی از اشتغال تعدادی از اتباع افغانستانی با توجه به نوع تحصیلات و تخصص‌شان به عنوان مثال در حوزه‌های پزشکی و مهندسی در ایران صحبت کرد. به گفته اقبالی؛ ما بچه‌های افغانستانی داریم که الان در رشته‌های پزشکی، پیراپزشکی، مهندسی، مامایی و بحث‌های تخصصی دیگر، شاغل‌اند و در ایران کار می‌کنند. به طور مثال دکتر کریمی، از اتباع افغانستان یک انجمن در قم به عنوان انجمن تحصیل‌کردگان افغانستانی درست کرده است. این متخصصین در ایران درس خوانده، متخصص شده و در شهرهای قم، مشهد، تهران، شیراز و شهرهای دیگر کار می‌کنند، مجوز دارند و از تمام حقوق لازم برخوردارند.

کابوس نوسان ارز

چیزی نمانده تا تخصصش را بگیرد، ۱۰ سال در دانشگاه علوم پزشکی تهران، درس خوانده و چند ماه دیگر دوره تخصص خود در رشته رادیولوژی را به پایان می‌رساند ولی تفاوت شهریه سالانه ۵ هزار دلاری او با ارز بانکی و آزاد، ۵۰ میلیون تومان است و همین موضوع سبب شده ترک تحصیل را به فارغ‌التحصیلی و به ثمر نشستن زحمات چندین ساله ترجیح دهد. وی از روزی می‌گوید که با هزار امید و آرزو در سال ۹۴ وارد دانشگاه شد و توان پرداخت شهریه با دلار ۲ هزار و ۸۰۰ تومانی را داشت چون سالانه در نهایت باید حدود ۲۰ میلیون تومان هزینه می‌کرد.

چندی پیش حسام‌الدین آشنا، مشاور رئیس‌جمهور از دریافت نامه دانشجویان افغانستانی محصل در رشته‌های پزشکی و پیراپزشکی خبر داد و اظهار امیدواری کرد که دولت به ویژه وزارت بهداشت و علوم، تدبیری در نظر بگیرند و به گونه‌ای با دانشجویان افغانستانی که برای پرداخت شهریه منابع دلاری ندارند، تعامل شود تا بتوانند تحصیل کنند. الان دانشجویان افغانستانی نگران نوسان دوباره ارز هستند و نمی‌دانند دلار در آینده تا چه رقمی صعود خواهد کرد. یکی از دانشجویان افغانستانی، شهریه سال گذشته خود را نیز پرداخته و نزدیک به صد میلیون تومان بدهکار است؛ به غیر از صد میلیون تومانی که با احتساب دلار آزاد ۱۴ هزار تومانی باید برای سال جدید بپردازد.

یکی از دانشجویان افغانستانی، شهریه سال گذشته خود را نیز پرداخته و نزدیک به صد میلیون تومان بدهکار است؛ به غیر از صد میلیون تومانی که با احتساب دلار آزاد ۱۴ هزار تومانی باید برای سال جدید بپردازد.

آقاجانی: بر اساس قانون، شهریه می‌گیریم

محمد آقاجانی، رئیس دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی سعی کرد با پاسخ‌هایی کلی، همه چیز را به قانون ارجاع دهد. وی در واکنش به اعتراض دانشجویان افغانستانی مبنی بر دریافت اخذ شهریه با دلار آزاد برخلاف مصوبه وزارت بهداشت، به ایسکانیوز گفت: اخذ شهریه براساس مصوبات وزارت بهداشت انجام می‌شود و دریافت شهریه دانشجویان خارجی هم بر مبنای قانون صورت می‌گیرد. شهریه دانشجویان خارجی در کشور براساس قانون، با ارز خارجی دریافت می‌شود.

رئیس دانشگاه علوم پزشکی در خصوص تصمیم برخی از دانشجویان افغانستانی برای انصراف از ادامه تحصیل به دلیل ناتوانی در پرداخت شهریه با ارز آزاد، گفت: این موضوعی است که باید با متولیان آموزش عالی کشور مطرح شود.

دانشجویان افغانستانی دانشگاه‌های علوم پزشکی تهران و شهید بهشتی اما چندان به آینده امیدوار نیستند. یکی از آنها بعد از ۴۸ ساعت کشیک در بیمارستان، با ایسکانیوز صحبت کرد. وی در ابتدا اصرار داشت که بداند آیا کاری از دست کسی ساخته است یا باید سرانجام تصمیم سختش را عملی کند و از دانشگاه انصراف بدهد. این دانشجوی، دوستی عراقی دارد که از شرایط مناسبی برخوردار است چرا که پدرش، پول به دلار برایش می‌فرستد و نوسان ارز تأثیری روی زندگی و تحصیلش ندارد ولی درآمد پدر او ریالی است و نمی‌تواند خود را با نوسان ارز هماهنگ کند.

وزارت بهداشت هنوز واکنشی به اجرایی نشدن مصوبه خود توسط برخی از دانشگاه‌های علوم پزشکی نشان نداده است و دانشجویان افغانستانی همچنان مانند دانشجویان کشورهای دیگر، شهریه خود را با دلار آزاد پرداخت می‌کنند. حالا کدام سازمان و مدیر پاسخگوی جوانانی است که رویاهای خود را از دست رفته می‌بینند.

دلار، رشدی نزدیک به ۵ برابر را در ۳ سال تجربه و شوک بزرگی به دانشجویان افغانستانی وارد کرد. آنها امیدوارند وزارت بهداشت، ضمانت اجرایی برای مصوبه خود در نظر گرفته و تمام دانشگاه‌ها را موظف به رعایت قانون کند. باید دید چنین اتفاقی رخ خواهد داد یا وزارت بهداشت، موضوعات دیگری را بالاتر از دانشجویان افغانستانی در فهرست اولویت خود قرار می‌دهد.

انتهای پیام/